

IN DIT NUMMER:

Afscheid 2

Verslag seniorenmarkt 3

Participatieraad 6

**Maatregelen tegen
eenzaamheden 8**

Lois Regiodagen 9

All-inclusive woonzorg 10

Gezond en sociaal 12

Het bestuur van de stichting bestaat uit:

A.P.J. Strookman *voorzitter/redactie*

Ds. G. de Klein *secretaris/redactie*

E.J. Bosman *penningmeester*

M.T. Fambach *bestuurslid/redactie*

Mw B. van Hes *2^e secretaris*

G. van der Meer *bestuurslid/redactie*

A.J.H. Nijborg *bestuurslid*

Drs. C.P.G. Tilanus *bestuurslid/redactie*

Redactie en vormgeving Luuk Boerman

Webmaster J.A. van Vliet

Secretariaat Brummelkampen 20

9407 RT Assen

Telefoon 0592 330 189

e-mail info@loisweb.nl

website www.loisweb.nl

De donateurs mogen mits met vermelding de Nieuwsbrief kopiëren voor hun leden en andere belangstellenden.

**Informatie
en advies
seniorenbeleid**

Eind augustus heeft de Nationale Ombudsman een verslag van 44 pagina's uitgebracht over de 'Invoering van het PGB -trekkingsrecht', met als ondertitel 'De niet lerende Overheid'.

Kort samengevat:

De gemeente is verantwoordelijk voor een PGB op basis van de WMO én op basis van de Jeugdwet.

Een PGB op basis van langdurige zorg (WLZ) wordt door het Zorgkantoor beheerd.

De budgethouder dient zelf zijn zorgovereenkomst te regelen. Als de

zorgovereenkomst is goed- gekeurd door de gemeente of het zorgkantoor dient de SVB uit te betalen.

Dit heet het trekkingsrecht. Het betreffende geld gaat rechtstreeks naar de zorgverlener. De controle vindt vooraf plaats. Uitbannen van fraude was mede de insteek van deze operatie.

Helaas is deze wet te voortvarend door de Tweede en Eerste Kamer behandeld en heeft men zich onvoldoende gerealiseerd of de uitvoering wel op tijd gereed zou zijn. Veel zorgverleners zaten lang op hun geld te wachten. En het is maar de vraag of de achterstanden nu zijn ingelopen en of er niet nieuwe achterstanden ontstaan. De Staatssecretaris ging reeds menigmaal door het stof over dit onderwerp.

Door al de perikelen rond de PGB's, de huishoudelijke zorg en de Jeugdzorg, alle drie nu gemeentelijke taken, schiet de reguliere uitvoering van de WMO er bij in. Te vaak hoor ik van klanten de opmerking: komt u in het najaar maar terug, dan hebben we misschien tijd voor u.

Ook worden veel mensen die een beroep doen op de WMO afgescheept met een gigantische eigen bijdrage. Voor hen hoeft de aanpassing dan plotseling niet meer.....

De ANBO en de KBO hebben hier onderzoek naar gedaan en spreken zelfs van sabotage door gemeentes van het streven van de regering om mensen zo lang mogelijk in hun eigen huis te laten wonen. Het zijn grote woorden. Maar naar mijn gevoel ligt hier toch een taak voor de Seniorenraden om dit te signaleren en daar bij de wethouder vragen te stellen hoe hij of zij dit gaat oppakken.

Het kan toch niet zo zijn dat door een lakse lokale overheid een senior een been breekt in de badkamer en daardoor bijna half in zijn of haar kist belandt?

De seniorenraad van Enschede is op 1 juli opgehouden te bestaan, omdat de gemeenteraad wegens bezuinigingen besloten heeft vanaf die datum de subsidie te beëindigen. Wij betreuren dat met hen ten eerste omdat wij deze raad kenden als een zeer goed functionerende en actieve seniorenraad. We zijn met haar van mening, dat een gemeente een goed, samenhangend en integraal ouderenbeleid nodig heeft. Een integraal ouderenbeleid is erop gericht, dat ouderen als volwaardige burgers zo lang mogelijk de regie over eigen leven behouden en op een menswaardige manier kunnen blijven participeren in de samenleving op de eigen wijze en in een door henzelf gekozen omgeving. Het siert haar, dat zij op waardige wijze afscheid heeft genomen door afspraken te maken, dat andere raden in hun activiteiten specifieke aandacht zullen schenken aan de ouderen. Dit is echter niet gelukt voor alle onderwerpen, waar men zich mee bezig heeft gehouden. Ze heeft een en ander verwoord in een eindadvies. Daardoor geeft ze tevens te kennen op welke terreinen een zekere overlap is met andere raden en op welke terreinen

Door Cees Tilanus

juist niet. Hier wordt een en ander kort weergegeven.

De seniorenraad adviseert de advisering over de volgende onderwerpen over te dragen aan de Wmo-raad:

Zorg en welzijn. Senioren kunnen over het algemeen goed omgaan met ziekte en gebrek. De gevolgen daarvan voor maatschappelijke participatie verdient echter meer algemene aandacht. Daarom is enerzijds welzijn en anderzijds preventie van belang. De Wmo-rad zou daarom meer dan tot nu toe aandacht kunnen schenken aan welzijn.

Mantelzorgbeleid.

Wonen en woonomgeving. Hieronder vallen onder meer domotica, wonen en een zorgbiedende omgeving, veiligheid en vitaliteit van ouderen.

Wijkontwikkeling met de eigen inbreng van senioren. Hiertoe behoren onder meer een veilige, stimulerende en actieve woonomgeving en een voorziening voor contacten in iedere wijk en buurt.

Anti-discriminatie en emancipatie van het kwetsbare deel van de doelgroep.

De advisering over de volgende onderwerpen wordt overgedragen aan de Cliëntenraad voor Werk en Inkomen:

Werk en arbeidsmarkt. De gemiddelde slechte inkomenssituatie van ouderen in Enschede verdient extra aandacht mede nu de pensioenleeftijd wordt verhoogd.

Inkomen. Bij iedere beleidsmaatregel, op welk terrein dan ook, verdient verbetering van de inkomenspositie van ouderen prominente aandacht.

Advisering over de volgende onderwerpen kon niet worden overgedragen aan een andere adviesraad:

Vrijwilligerswerk. Goed georganiseerd en goed begeleid vrijwilligerswerk draagt in hoge mate bij aan het welbevinden van vrijwilligers en komt tegemoet aan de toenemende maatschappelijke vraag naar vrijwilligerswerk. Hiervoor zou een heldere, onafhankelijke en adequaat toegeruste

organisatie moeten worden opgezet en ingericht. Deze organisatie zou gesteund moeten worden door een eigen raad van advies.

Mobiliteit. Mobiliteitsbevordering draagt bij aan het verbeteren van maatschappelijke participatie van zowel kwetsbare als van vitale ouderen. Daarbij moet rekening worden gehouden met de vaak slechte inkomenspositie.

Bredere emancipatie en bestrijding van discriminatie. Voor de oudste inwoners is openheid, mondigheid en weerbaarheid niet altijd vanzelfsprekend. Daarnaast zijn specifieke categorieën van ouderen vaak slachtoffer van discriminatie. Het integrale beleid van anti-discriminatie en emancipatie moet worden uitgebouwd.

Cultuur en educatie. Actieve en passieve deelname aan culturele evenementen draagt bij aan zelfontplooiing, zingeving, ontmoeting, uitwisseling en sociale cohesie. Cultuurparticipatie voor senioren en oudereneducatie dienen speerpunten te zijn in het beleid voor maatschappelijke participatie.

Belangenbehartiging en informatieoverdracht. De specifieke relatie tussen de seniorenraad en de ouderenorganisaties gaat verloren en daarom is meer directe relatie door het College gewenst. Kortom, bij advisering inzake kwetsbare groepen in de samenleving ligt het primaat bij de Wmo-raad. Daarnaast verdient de plaats die de vitale senioren in de samenleving kunnen innemen aparte aandacht, zeker nu de omvang van deze groep sterk toeneemt.

(Bron: Afscheid in 2015; zilver is en blijft goud, Enschede, Seniorenraad Enschede, 2015)

Op vrijdag 29 mei jl. brachten twee leden van de Seniorenraad van Steenwijkerland en één lid van de Regionale Samenwerkende Ouderenbonden van Steenwijkerland een bezoek aan de Seniorenmarkt 2015.

De reden dat we deze markt bezochten is, dat we in Steenwijk ook een dergelijke markt voor ouderen willen organiseren. Deze markt werd gehouden in de Centrale Bibliotheek in Bussum en georganiseerd door Seniorenraad Bussum, Familiae Mantelzorg, de Bibliotheek Naarden-Bussum, Versa Welzijn en Sportfondsen Zandzee.

De thema's van deze bijeenkomst waren:

*Langer zelfstandig wonen;
Gezondheid en persoonlijke verzorging;
Financiële dienstverlening;
Gezelschap en recreatie;
Lezingen en leuke activiteiten.*

De toegang was gratis, terwijl ik me voor kan stellen, dat je een kleine entree heft, zodat de ouderen, die deze markt bezoeken een gerichter keuze maken om al of niet te gaan. Doordat de ruimte niet zo groot was en het daardoor leek of iedere oudere in de omgeving geïnteresseerd was, liep het storm. De opening werd verricht door de wethouder

Door Baukje van Hes, bestuurslid LOIS

van Zorg en Welzijn van Bussum. Er was een breed aanbod aan informatie. Wat me het meest opviel was een schildersbedrijf. Ik vroeg hem waarom hij hier aanwezig was en zijn antwoord luidde: veel van mijn klanten zijn ouderen en wonen meestal in oudere huizen en ik ben gespecialiseerd in het schilderen van oude huizen.

Aanwezig waren dienstverlenende organisaties, organisaties die gezondheid en beweging voor ogen hebben en commerciële instellingen. Zelfs reisorganisatie waren aanwezig. **Hierbij een overzicht van de deelnemende organisaties:**

Verslag van het bezoek aan de Seniorenmarkt 2015 in Bussum, Naarden en Muiden

Rabobank (als medesponsor);
Sportcentrum voor Fysiotherapie en Hydrotherapie;
Wijzer van de uitvoeringsdienst Sociaal domein gemeenten Naarden, Muiden en Bussum, waar moet ik zijn als ik hulp nodig heb;
Humanitas, vriendschappelijk huisbezoek;
Familiae mantelzorg, regelt verschillende zaken om zelfstandig te kunnen blijven wonen;
Vier het Leven, organiseert culturele activiteiten voor ouderen, die niet zo vaak de deur uit komen, onder het motto, samen uit, samen genieten;
Twee organisaties voor thuiszorg;
Een firma, die zorg- en revalidatie

hulpmiddelen levert en ook uitleent;
Een firma voor gehoorapparaten, met gratie hoortest;
Versa Welzijn met informatieboekje met cursussen en bijeenkomsten in de drie gemeenten en maaltijdservice;
Opticien aan huis;
Schuldhulpmaatje, eerste hulp bij schulden ;
Mijn kwaliteit van leven, de zorg verandert. Hoe gaat het met u, een initiatief van NPCF, Nationaal Ouderenfonds, Mezzo, Per Saldo, Zorgbelang en Koepel van Ouderenorganisaties om de zorg te verbeteren;
Een firma, die mobiele alarmering levert;

Diverse reisorganisatie met reizen voor ouderen;
Alzheimer Nederland;
Senior Web;
Scootmobiel test;
Financiële Advisering, zakelijke dienstverlening;
Levenstestament, meestal schuiven ouderen dit voor zich uit, maar het is nuttig om daar tijdig aan te denken en dit te regelen;
Nalatenschapsdossier en boedelbegeleiding.

Er werden twee lezingen gegeven: 'Gelukkig ouder worden' door Wim van Kreijl en 'Levenstestament' door Rijks Bredius Netwerknorariissen. Verder kon men terecht voor een handmassage of een stoelmassage op basis van beschikbaarheid. De muzikale omljsting werd verzorgd door de Gooische Muziekschool. Door de aanwezige ouderen werden vele vragen gesteld, met name over het zelfstandig blijven wonen. Voor mensen die slecht ter been zijn of niet zelfstandig naar de seniorenmarkt konden komen was er de BoodschappenPLUSBUS. Zij haalden en brachten bezoekers.

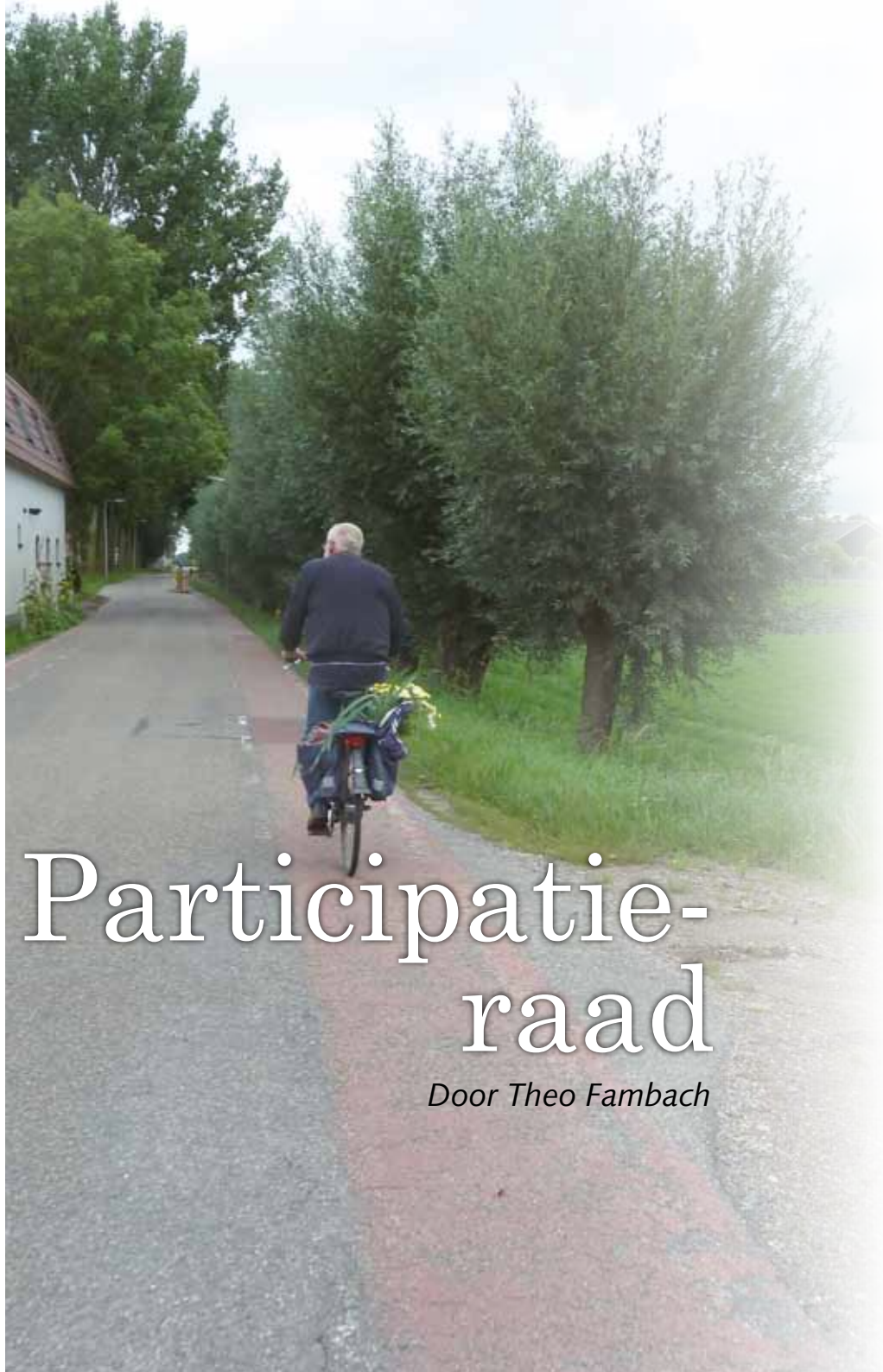
Deze Seniorenmarkt was goed georganiseerd, er was een breed scala aan deelnemende organisaties, de sfeer was gezellig, maar een klein nadeel was de beperkte ruimte in verhouding tot het aantal bezoekers. De volgende Seniorenmarkt zal in een veel grotere ruimte worden georganiseerd. Uit evaluatie door de organiserende partijen bleek dat ook de openingstijd ruimer kon zijn, de bewegwijzering grote aandacht moet hebben, de ruimten goed geventileerd moeten zijn, er een ruime garderobe

moet zijn met veel zitruimte in de centrale hal, een aparte en gezellige koffiehoeke primair is, de gedane vooraankondiging en het uitbrengen van flyers zeer goed hebben gewerkt, een enquête na afloop goede informatie oplevert, een draaiboek zeer gewenst is, evenals een goede medewerking van de gemeente. Hoewel van te voren een plattegrond met de indeling was getekend, is het raadzaam een vergroting hiervan bij de entree op te hangen.

Op 29 september a.s. is er een vervolg: een Seniorenmarkt in Sportcentrum de Zandzee in Bussum, deze markt is gericht op vitaliteit, met name Bewegen, Mobiliteit en Gezondheid.

Al met al een goed initiatief van de organisaties in Bussum. Ik hoop dat veel Seniorenraden en of participatieraden dit gaan overnemen. Dit is een praktische manier om ouderen te bereiken en te informeren over wat ze nu of in de toekomst nodig hebben en waar ze dat kunnen vinden.

Participatie- raad

Door Theo Fambach

Bestudeerd werden de Participatieraden in de gemeenten Assen, Boxmeer, Bronckhorst, Buren, Cuijk, Dalfsen, Goirle, Haaksbergen, Haarlem, Haarlemmermeer, Heerenveen, Heeze-Leende, Hilvarenbeek, Hoorn, Leidschendam-Voorburg, Losser, Maasdriel, Menterwolde, Meppel, Noordenveld, Noordoostpolder, Ommen, Oudewater, Overbetuwe, Provincie Overijssel, Putten, Stadskanaal, Stein, Veendam, Venray, Vlagtwedde, Waalwijk, Waalre, Woerden, Zaanstad, Zevenaar, Zundert en Zwolle. Amsterdam en Enschede zijn bezig een Participatieraad te installeren. In totaal zijn er in Nederland ca. 33 Participatieraden.

Een Participatieraad (PR) is een onafhankelijke adviesraad of adviesorgaan binnen het Sociale Domein (zorg, welzijn, werk en inkomen) en geeft gevraagd en ongevraagd advies aan het College van Burgemeester & Wethouders en de Gemeenteraad. Een Participatieraad geeft advies over deelname van inwoners aan sociaal-maatschappelijke activiteiten en de arbeidsmarkt en doet dit namens de inwoners van de gemeente. Een Participatieraad streeft er naar dat alle inwoners van de desbetreffende gemeente ongeacht hun positie en/of beperking kunnen deelnemen aan de samenleving.

Een Participatieraad werkt dus volkomen onafhankelijk van het gemeentebestuur en de gemeenteambtenaren. Een Participatieraad spreekt die gemeente aan op haar verantwoordelijkheid voorzieningen te treffen en de regie te voeren op het gebied

van het gehele sociale domein van zorg, welzijn, werk en inkomen. Vooral gaat het over onderwerpen die samenhangen met de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), de Participatiewet (PW), de Jeugdwet (JW), Passend Onderwijs en het Leerlingenvervoer.

De raad moet proactief, onbevooroordeeld en positief kritisch zijn ten aanzien van de voorbereiding, besluitvorming, uitvoering en evaluatie van het gemeentelijk beleid. De raad kan met haar functioneren een waardevolle schakel tussen alle geledingen van de samenleving en de gemeente vormen. De leden van de raad en de onafhankelijk voorzitter zijn inwoners van de betreffende gemeente. Zij hebben kennis van en interesse in de gebieden waarover de raad advies geeft, dan wel om advies wordt gevraagd. De inwoners die dit doen zijn allemaal vrijwilligers.

De voorgangers van een Participatieraad (Seniorenraad, WMO-raad en eventueel Cliëntenraad) zijn altijd serieus genomen door het College Burgemeester & Wethouders, de beleidsambtenaren en de Gemeenteraad. Dit geldt zeker ook voor de nieuwe Participatieraad. Adviezen worden door het College vaak overgenomen en de gemeente vraagt de PR mee te denken bij voorgenomen beleid. Ook de Gemeenteraad betreft de adviezen bij haar besluitvorming.

Visie en missie

Iedere gemeente ontwikkelt vaak een Visie en Missie. Hierbij wordt er van uitgegaan dat iedere inwoner van de gemeente zijn

of haar leven op eigen wijze moet kunnen inrichten met gebruikmaking van zijn of haar eigen mogelijkheden. Indien nodig kunnen inwoners daarbij ondersteund worden. Ze worden daarbij met respect behandeld vanuit de gedachte dat iedereen waardevol is en gelijkwaardig aan elkaar.

Het is van belang dat burgers dit zelf ook zo ervaren en uitgenodigd worden om in de samenleving mee te denken en mee te doen. Uiteindelijk is een drempelloze gemeente, zowel letterlijk als figuurlijk, een belangrijke opdracht.

Bovenstaande visie mondt uit in de volgende missie:

De Participatieraad geeft het College van Burgemeester en Wethouders en of de Gemeenteraad opbouwende en goed onderbouwde adviezen. De adviezen gaan over alle aangelegenheden die te maken hebben met de WMO - Participatiewet - Jeugdwet - Passend Onderwijs. Vanaf het moment dat beleid wordt voorbereid totdat het wordt uitgevoerd volgt de Participatieraad de gemeente en geven wij advies, gevraagd en ongevraagd.

Het is van wezenlijk belang dat de Participatieraad goede contacten onderhoudt met alle delen van de samenleving om zo goede adviezen aan de gemeente te kunnen geven die direct voortkomen uit belangrijke signalen uit die samenleving. De Participatieraad is een onafhankelijke en zelfstandige organisatie, géén belangenorganisatie en maakt geen deel uit van de gemeentelijke organisatie.

Beleidsvelden

De Participatieraad gaat er vanuit dat de gemeente probeert de doelen van maatschappelijke participatie zo goed mogelijk te bereiken en dat zij de bestaande wet- en regelgeving op het terrein van maatschappelijke ondersteuning en werk- en inkomen optimaal benut om deze doelen te bereiken.

Om die reden controleert de Participatieraad het beleid van de gemeente op de volgende inhoudelijke aspecten (gezien vanuit de inwoners van de gemeente):

Versterkt het beleid de “regie over het eigen leven”, inclusief de eigen verantwoordelijkheid van de inwoner?

Zorgt het beleid ervoor dat iedereen kan meedoen, ongeacht inkomen, ziekte, handicap en andere belemmeringen?

Bevordert het beleid de gezondheid en terugdringen van sociaaleconomische gezondheidsverschillen?

Zorgt het beleid ervoor dat risicogroepen wordt bereikt en ondersteunt?

Zorgt het beleid ervoor dat de risicogroepen daadwerkelijk gebruik maken van de voorzieningen? Kenmerk van kwetsbaren is dat zij problemen hebben op meerdere leefgebieden maar geen gebruik maken van voorzieningen.

Beleidstechnisch controleert de Participatieraad het beleid op:

Worden de middelen i.c. het geld van de gemeente effectief en efficiënt ingezet?

Wordt het probleem integraal en systematische aangepakt?

Wordt er gebruik gemaakt van preventie en vroegsignalering?

Zijn de resultaten van het beleid meetbaar en controleerbaar?

Is de communicatie naar de burger voldoende?

Voldoet het beleid aan het compensatiebeginsel?

Voldoet het beleid aan het principe van de kanteling?

Voorwaarden

Juist door de breedte van de adviestaak bestaat echter het gevaar, dat een participatieraad een college van deskundigen is, dat meedenkt met het gemeentelijk beleid zonder duidelijke verbinding met de burgers in de gemeente. Het wordt dan een zwaarwegend college, dat een overwegende rol gaat spelen.

Het wordt voor de gemeenteraad dan moeilijker een van dit college afwijkend standpunt in te nemen. De participatieraad dreigt daardoor een tweede gemeenteraad te worden. Het is daarom van belang de feitelijke functie van de participatieraad voor ogen te houden en de organisatie van de raad daarop aan te passen.

De raad heeft tot taak de opvattingen van de burgers in de gemeente te vertalen naar gemeentelijk beleid. De relatie met de burgers is daarom een belangrijke voorwaarde voor de participatieraad. In de instellingsbeschikking van de participatieraad van Haarlem wordt dit expliciet geformuleerd (artikel 14):

1. De participatieraad zorgt voor draagvlak en betrokkenheid door gesprekken en discussies te voeren met de direct betrokken belanghebbenden over een bepaald onderwerp.

De Participatieraad betreft naar eigen inzicht burgers van Haarlem zoveel mogelijk op directe wijze bij meningsvorming en advisering en meldt deze activiteiten in het werkplan.

2. De participatieraad onderhoudt een levendig netwerk van maatschappelijke organisaties en vertegenwoordigers van groepen van belanghebbenden binnen de genoemde hoofddomeinen, onder meer door:

Actief de inbreng van belanghebbenden te organiseren via tijdelijke werkgroepen voor gerichte adviezen.

Deelname aan bijeenkomsten die door maatschappelijke organisaties en belanghebbenden worden georganiseerd;

Organiseren van bijeenkomsten, expertmeetings of andere vormen van raadpleging van organisaties, belanghebbenden en burgers.

In andere instellingsbeschikkingen staat dit vaak niet of onvoldoende geformuleerd.

Wil de Participatieraad aan deze eisen voldoen, dan is het ons inziens onvermijdelijk, dat binnen de Raad aparte werkgroepen worden geformuleerd, die ieder met name contact hebben met een beleidsrelevante bevolkingscategorie. Deze werkgroepen bereiden adviezen voor, die betrekking hebben op de betreffende bevolkingscategorie. Dergelijke adviezen worden dan afgewogen binnen de totale Participatieraad. Een van deze belangrijke beleidscategorieën is ongetwijfeld de categorie ouderen in de gemeente. Een werkgroep van de Participatieraad houdt zich dan expliciet bezig met ouderenbeleid, maar wil dit beleid binnen de Participatieraad afwegen tegen de belangen van andere bevolkingscategorieën. Het LOIS is graag bereid een dergelijke werkgroep te ondersteunen.

Maatregelen tegen eenzaamheid

De gemeente Rotterdam heeft onder 20.000 inwoners een representatief onderzoek laten doen met betrekking tot eenzaamheid. Een op de zeven inwoners voelt zich regelmatig of heel vaak eenzaam. Bij driekwart van hen beïnvloedt de eenzaamheid in erge mate hun leven. Dit gevoel van eenzaamheid treedt in nog sterkere mate op tijdens feestdagen. Bij ruim de helft gaan er soms weken voorbij waarin men niet of nauwelijks contact heeft met andere mensen. Men ziet ook geen mogelijkheid de eenzaamheid te doorbreken, ook al zou men dat graag willen. Een grote meerderheid wil de eenzaamheid niet naar buiten laten blijken en komt er dan ook niet toe hulp te vragen. Vraagt men, wie het beste in staat is de eenzaamheid te doorbreken, dan zegt een grote meerderheid: de persoon zelf, familie en vrienden en een wat kleiner aantal: burens of kennissen. De gemeente Rotterdam heeft een aantal plannen gemaakt om de eenzaamheid te

doorbreken. Een van de plannen is om minstens één keer per jaar een huisbezoek te brengen aan alle 75-plussers. Met deze maatregel wil de gemeente de zorgbehoefte in kaart brengen en voorkómen dat belangrijke signalen niet tijdig worden opgemerkt. Driekwart van de ondervraagden juicht dit plan toe.

De gemeente wil ook een signaleringssysteem instellen. Het gaat er dan om, dat mensen met een betalingsachterstand en mensen die regelmatig niet opendoen als er wordt gebeld worden gemeld door instanties die regelmatig bij mensen aan huis komen. Vier of de vijf ondervraagden juicht dit plan toe.

Vier op de vijf ondervraagden kent in de eigen omgeving weinig mensen die eenzaam zijn. Tweederde van de ondervraagden acht eenzaamheid niet onvermijdelijk. Men is ook bereid om te gaan met mensen die eenzaam zijn. Men wil ook best iets doen voor familielid, vriend of buur die eenzaam is.

In een themabijeenkomst die de Adviescommissie Ouderenbeleid van de gemeente Utrecht over dit onderwerp op 18 maart 2015 over dit onderwerp heeft georganiseerd komt men tot de volgende conclusies:

Eenzaamheid is een ingewikkeld probleem, dat bovendien sterk toeneemt en ook nog zal toenemen door het nieuwe zorgbeleid waardoor ouderen langer thuis moeten blijven wonen.

Het oplossen of voorkómen van eenzaamheid is niet eenvoudig omdat men er niet direct voor uitkomt.

Ook is eenzaamheid niet middels een eenvoudige, een soort ingreep/interventie op te lossen

De 'warme verbanden om in te wonen en te leven', die eenzaamheid van mensen accepteren en mensen niet alleen laten, zijn niet eenvoudig door de overheid te creëren. Er is veel 'sociale smeerolie' verdwenen in de samenleving, zoals bijvoorbeeld leveranciers die aan de deur komen.

Wel zou de overheid ervoor kunnen zorgen, dat er althans een sociale infrastructuur in buurten overblijft, waar vrijwilligers hun inzet kunnen leveren en waar men anderen kan ontmoeten.

Er zijn ook andere maatregelen nodig. De gemeente Rotterdam heeft een goed plan hiervoor ontwikkeld.

Het gevoel van veel ouderen 'dat zij anderen maar tot last zijn' is schrijnend. Belangrijk is dat het besef aanwezig is bij de gesprekspartners van de 'keukentafelgesprekken'.

(Bronnen: P. Klapwijk, Maatregelen tegen eenzaamheid, Rotterdam, opinieonderzoek eenzaamheid, 2015. Adviescommissie Ouderenbeleid, Eenzaamheid van ouderen, verslag van de themabijeenkomst op 18 maart 2015)

LOIS komt naar u toe

LOIS Regiodagen

Veilig ouder worden. Wat is de rol van de gemeente hier bij?

Nu we allemaal van onze regering langer zelfstandig moeten blijven wonen rijst de vraag hoe kunnen we dat realiseren? Hier ligt een belangrijke taak voor Seniorenraden weg gelegd.

Bij de voorwaardenscheppende regelgeving bij alles rondom huis en in de directe woonomgeving spelen verschillende aspecten een rol. U heeft te maken met: Wet en regelgeving bouw, Wet op de Ruimtelijke Ordening, Woningwet, Besluit beheer sociale-huursector, Gemeentelijke woonvisie, Beleids- en activiteitenplan corporaties, Prestatieafspraken, Gemeenteraad, College van Burgemeester en Wethouders, Raadscommissies.

Tijdens de regiobijeenkomsten die LOIS houdt, ook in uw regio, informeren we u graag over die verschillende aspecten van regelgeving, haar ontstaan, haar handhaving en de uitwerking in de praktijk. We leren u kijken vanuit veiligheidsmotieven en wijzen op manieren om daar concrete afstemming en afspraken met de beleid makende gemeente te realiseren.

De onderwerpen die behandeld worden zijn: Veiligheid in en om het huis. De omgeving, de omgevingsfeer (misdad e.d), Rol sociale wijkteams, Ondersteuning geestelijk en fysieke gezondheid, Ontspoorde mantelzorg (ouderen mishandeling).

Wij nodigen u van harte uit voor deze regiodagen.

Thema: Veilig ouder worden.

Met als ondertiteling: Wat is de rol van de gemeente hier bij?

De opzet van het programma is:

13.00 tot 13.30 uur inloop

13.30 tot 13.40 opening en presentatie LOIS.

13.40 tot 14.25 Langer thuis blijven wonen

14.25 tot 14.45 pauze

14.45 tot 15.30 Brandpreventie vooral op hogere leeftijd

15.30 tot 16.15 discussie

16.15 borrel

De prijs voor een donateur is euro 25,00 en voor een niet donateur euro 35,00.

Men kan zich tot 7 dagen voor de bijeenkomst opgeven.

Aanmelden kan:

via onze website: www.loisweb.nl

via info@loisweb.nl

via LOIS, Brummelkampen 20, 9407 RT Assen.

Deelname kosten overmaken op NL78INGB0009280740 tnv St. LOIS

28-10-2015 zijn we in Assen. Het Lichtpunt. De Boomgaard 7, 9408 Assen.

04-11-2015 zijn we in Akersloot. Hotel van der Valk, Geesterweg 1A, 1921 NV Akersloot

18-11-2015 zijn we in Driebergen. Nieuw Salem, De Lei 86, 3971 CA Driebergen

17-02-2016 zijn we in Deventer. AC Hotel A1 afrit Struik 7451 ND Holten

02-03-2016 zijn we in Weert. Golden Tulip Hotel Driesveldlaan 99, 6001 KC Weert

16-03-2016 zijn we in Bergen op Zoom. Tulip Inn, Antwerpsestraat 56, 4611 AK Bergen op Zoom

Lois komt naar u toe

Volksgezondheidsbeleid en ouderen

senen. Eenzaamheid heeft gevolgen voor gezondheidsrisico's en voor lichamelijke problemen.

Ook kwetsbare inwoners zijn een specifieke groep naast dak- en thuislozen, verslaafden en prostituees. Er moet dan ook specifieke aandacht zijn voor ouderen, die niet in staat zijn regie te voeren over gezondheid, ziekte en zorg.

In een gezondheidsnota moet ook aandacht zijn voor:

Veiligheid in en om het huis

Voorlichting over een goed binnenklimaat

De nieuwe ontwikkeling van zorgcoöperaties;

De virtuele leefomgeving en de mogelijkheden van digitalisering;

Het voorkómen van ouderenmishandeling.

(Bron: Reactie op concept Volksgezondheidsbeleid 2015 – 2018, brief van ACO d.d. 28 februari 2015)

De Adviescommissie Ouderenbeleid van de stad Utrecht heeft op 28 februari 2015 een reactie gegeven op het concept Volksgezondheidsbeleid van de gemeente. Haar oordeel is in het algemeen positief, maar ze wijst toch op een aantal punten:

Er moet meer aandacht zijn voor de problematiek van ouderen. Deze problematiek is specifiek en vraagt daarom een andere benadering. Het aantal ouderen dat gezondheid als goed ervaart is lager dan bij de rest van de bevolking. Dit geldt nog duidelijker voor de laag opgeleiden en voor migranten ouderen. Er komen bij deze categorieën ook specifieke gezondheidsproblemen voor.

Eenzaamheid doet zich onder ouderen meer voor dan onder andere volwas-

All-inclusive woonzorg

Mensen met een lichtere indicatie komen niet meer in aanmerking voor opname in een verzorgingshuis. Een aantal ouderen vindt thuis een goede oplossing. Bij anderen bestaat echter nog steeds behoefte aan beschut wonen. Een twaalftal woningcorporaties hebben daarvoor een oplossing gevonden in het all-in woningconcept. Dit concept is een jaar lang uitgetoet en geëvalueerd.

Bestaande verzorgingshuizen worden

ingericht als zelfstandige wooneenheden voor ouderen. De bewoner betaalt huur voor de woning en een bijdrage voor de diensten die worden afgenomen. Dit concept biedt woonruimte, veiligheid, ontmoeting en dienstverlening. Uit de evaluatie blijkt, dat dit concept rendabel te exploiteren is, maar wel onder de volgende voorwaarden:

Het vastgoed moet grotendeels afgeschreven zijn;

Het moet een centrumlocatie zijn;

De minimale afzet moet 60 klanten zijn;

De organisatie moet in staat zijn een 24-uurs oproepdienst aan te bieden en activiteiten kunnen organiseren.

Het lukt dus niet in alle situaties en regio's een dergelijk concept bedrijfseconomisch haalbaar te maken. Daarnaast is medewerking van de gemeente noodzakelijk om het bestemmingsplan te wijzigen. Vooruitlopend op de nieuwe omgevingswet wordt dit laatste echter steeds eenvoudiger.

(Bronnen: All-inclusive woonzorgconcept goed alternatief voor verzorgingshuis, www.platfom31.nl, 11-6-2015.

All-inclusive; nieuwe en betaalbaar woonserviceproduct in de verzorgingshuizen, www.platfom31.nl, 11-6-2015

Het huishoudboekje van de senior, www.platfom31.nl, 11-6-2015.

Bestemmingsplan nauwelijks knelpunt bij het omkatten verzorgingshuizen, www.platfom31.nl, 11-6-2015)

Gezond en sociaal

Een goede gezondheid is een van de basisvoorwaarden om langer thuis te blijven wonen. Toch wordt daar in de Wmo geen aandacht aan geschonken. Gezondheid is meer dan afwezigheid van ziekte. Het gaat over veerkracht, welzijn en welbevinden. Het is daarom belangrijk, dat professionals op het gebied van gezondheid mede oog hebben voor sociale aspecten. Als iemand met overgewicht bij een diëtiste komt zal er vooral aandacht worden geschonken aan gezond eten en meer bewegen.

Ze kan echter ook aandacht hebben voor de vraag waar de gewichtsproblemen vandaan komen. Mogelijk hebben ze te maken met gevoelens van eenzaamheid of onveiligheid. Ze zou bijvoorbeeld kunnen wijzen op een eetclub in de buurt waar bewoners samen gezond eten klaar maken. De relatie tussen gezondheid en sociale factoren zou meer aandacht moeten krijgen.

(Bron: Gezond en sociaal moeten meer samenwerken, www.movisie.nl, 6-6-2015)

Meer informatie

Wenst u meer informatie over:

- Door LOIS te geven thema(mid)dagen m.b.t. maatschappelijke ontwikkelingen zoals participatie, zorg en wonen.
- Thema(mid)dagen op verzoek over een door u gewenst onderwerp.
- Een bij ons beschikbare introductiecurcus voor startende seniorenraden.
- Verschenen nieuwsbrieven.
- Adviezen van seniorenraden.
- Links naar seniorenraden en relevante organisaties.

Bezoek dan onze website: www.loisweb.nl
Daar vindt u ook ons jaarverslag 2014.

Adreswijziging secretariaat Let op!!

Na vele jaren heeft ons bestuurslid C.P.G. (Kees) Tilanus het secretariaat van de stichting overgedragen aan: Ds G. de Klein (Gerrit) Brummelkampen 20 9407 RT Assen Tel. 0592 330 189 e-mail adres info@loisweb.nl website www.loisweb.nl

Stichting LOIS stelt zich ten doel ondersteuning te bieden aan alle adviesorganen en individuen, die gemeenten adviseren over ouderenbeleid. Daarnaast levert LOIS ondersteuning in de vorm van informatie over onderwerpen, die van belang zijn op het gebied van ouderenbeleid en het functioneren van die adviesorganen.